

## Pussivirtsanäytteenotto lapselta

Pussivirtsanäyte otetaan pieniltä lapsilta, joilta puhtaasti laskettua keskisuihkuvirtsanäytettä ei saada. Paras näyte on aamuvirtsanäyte, kun edellisestä virtsaamisesta on kulunut vähintään 4-6 tuntia. Jos olet poikennut laboratorion antamista ohjeista, ilmoita siitä näytteen vastaanottajalle.

### Tarvittavat näytteenottovälineet (jotka saat laboratorion)

1. Virtsanäytepussi ja siirto-ohjain (kuva 1).
2. Yksi tai useampi **4 millilitran** alipaineistettu virtsanäyteputki, **joiden korkkeja ei saa avata.**
3. Tarroja henkilötietojen merkitsemistä varten.
4. Pesulappuja (harsotaitoksia tai vastaavia)

### Virtsanäytteen antaminen

Pese omat kädet. Tee lapselle alapesu lämpimällä vedellä **ilman saippuaa ja desinfiivia aineita.**

### Pesu ja pussin asettaminen pojille

Kostuta pesulaput alapesua varten lämpimällä vedellä. Käytä yhtä pesulappua vain yhteen pyyhkäisyyn.

1. Pese aluksi kivesten alue ja esinahan ulkopuoli.
2. Vedä esinahka taakse sen verran, kun se tulee helposti ja pese huolellisesti virtsaputken suu.
3. Vedä välillä esinahka normaaliin asentoon ja sitten uudelleen taakse, jotta saat pestyä ylimääräiset eritteet esinahan alta pois. Mikäli esinahka on liian pitkään taakse vedettynä, voi peniksen pää turvota ja näin esinahkaa ei saadakaan vedettyä enää takaisin alas.
4. Aseta lopuksi kuiva harsotaitos peniksen ympärille, jotta se ei koskettaisi enää kiveksiä.
5. Tarkasta, että virtsapussin alaosan **tulppa on tiukasti kiinni.**
6. Poista suojapaperi virtsapussin liimaosan päältä.
7. Poista kuiva harsotaitos ja aseta pojan penis pussin sisälle.
8. Pingota iho sileäksi ja aloita liimaosan kiinnitys alhaalta ylöspäin.

### Pesu ja pussin asettaminen tytöille

Kostuta pesulaput alapesua varten lämpimällä vedellä. Käytä yhtä pesulappua vain yhteen pyyhkäisyyn.

1. Levitä häpyhuulet erilleen ja pese virtsaputken ympäristö ja suu huolellisesti edestä taaksepäin suuntautuvien vedoin.

2. Aseta kuiva harsotaitos häpyhuulten väliin, jotta häpyhuulet pysyvät erillään.
3. Kuivaa ympäröivä iho.
4. Tarkasta, että virtsapussin alaosan **tulppa on tiukasti kiinni**.
5. Poista suojapaperi virtsapussin liimaosan päältä.
6. Poista kuiva harsotaitos häpyhuulten välistä ja aseta pussi tiiviisti virtsaputken suun ympärille.
7. Pingota iho sileäksi ja aloita liimaosan kiinnitys peräaukon ja emättimen välistä.

## Virtsapussin poistaminen

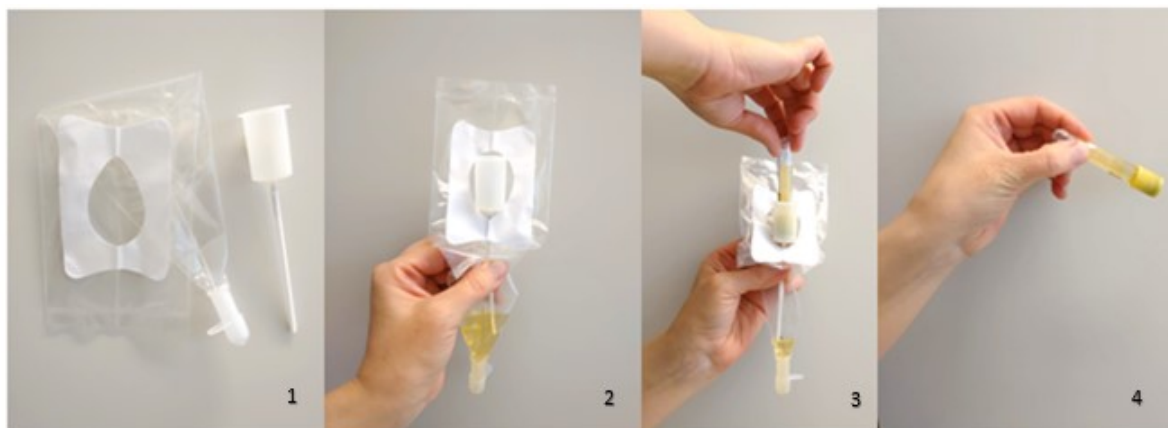
Tarkkaile virtsapussin täyttymistä ja **poista virtsapussi heti, kun virtsa on tullut pussiin**.

1. Ellei lapsi ole virtsannut **yhden tunnin kuluessa pussin laitosta**, suorita pesu uudestaan ja aseta uusi virtsapussi paikoilleen.
2. Mikäli pussiin tai vaippaan tulee **ulostetta, on näyte pilalla**. Pese ja vaihda tällöin uusi pussi välittömästi.
3. Kun virtsa on tullut pussiin, irrota pussi ylhäältä alaspäin ja pidä sitä pystyasennossa.

## Näytteen käsittely ja siirto näyteputkiin siirto-ohjaimen avulla

Näyteputkien korkkeja ei saa avata.

1. Pidä virtsapussi pystyasennossa.
2. Upota siirto-ohjain virtsanäytteen nestepinnan alapuolelle. Rypistä virtsapussia tarvittaessa hieman kasaan, jotta siirto-ohjain ylettyy nestepinnan alapuolelle (kuva 2).
3. Pidä toisella kädellä siirto-ohjain paikoillaan ja paina toisella kädellä näyteputki tulppa edellä näyteneulaa vasten pohjaan saakka, kunnes virtsa suihkuu putkeen (kuva 3).
4. Ota virtsasuihkun loputtua putki pois siirto-ohjaimesta.
5. Käännä putkea rauhallisesti ylösalaisin 8-10 kertaa, jotta putkessa oleva säilöntäaine sekoittuu virtsanäytteeseen. **Älä ravista putkia** (kuva 4).
6. Täytä kaikki näyteputket samalla tavalla.



7. Heitä virtsapussi ja siirto-ohjain normaalien kotitalousjätteiden joukkoon.
8. **Kirjoita lapsen nimi, henkilötunnus, näytteenottopäivämäärä ja kellonaika mukana tulleisiin nimitarroihin. Kirjoita tarraan sana PUSSI**. Merkitse lisäksi edellisestä virtsaamisesta kulunut aika tunteina.
9. Laboratorio ei tutki nimettömiä näytteitä.

10. Kiinnitä nimitarrat jokaiseen putkeen.

11. Tuo näyteputket laboratorioon mahdollisimman nopeasti laboratorioon näytteenantopäivän aikana. Näyteputket säilyvät huoneenlämmössä vain kahdeksan tuntia ja määrittämisä varten näytteet voidaan joutua vielä kuljettamaan analysoivaan laboratorioon.

12. Näytteet eivät saa jäätyä.

13. Näytepurkin voit heittää kotona normaalien kotitalousjätteiden joukkoon.

Voit ottaa virtsanäytteenottoon liittyvissä ongelmissa yhteyttä tutkimusta pyytäneeseen osastoon tai poliklinikkaan. Vastausta voit tiedustella hoitavasta yksiköstä.

Katselmoitu 22.12.22 Preanalytiikkatyöryhmä